

Utfärdad: 13.6.2025	Träder i kraft: 25.6.2025	Gäller: tills vidare
Rättsgrund Luftfartslagen (864/2014) 33 och 39 §		
Bestämmelser om påföljderna för verksamhet som strider mot föreskriften finns i: Luftfartslagen (864/2014) 175 och 178 § samt 14 kap.		
Ändringsuppgifter: Denna föreskrift upphäver Trafiksäkerhetsverkets luftfartsföreskrift AIR M16-1, Övervakning av de nationella luftfartygens luftvärdighet, av den 27 april 2012 (TRAFI/5811/03.04.00.00/2012).		

Övervakning av de nationella luftfartygens luftvärdighet

1	TILLÄMPNINGSOMRÅDE	1
2	DEFINITIONER	2
3	LUFTVÄRDIGHETSGRANSKARE	3
4	FÖRSTA LUFTVÄRDIGHETSGRANSKNING	3
4.1	Luftvärdighetsdokument	3
4.2	Handlingar som berör vägning och utrustning	4
4.3	Handlingar som berör gångtid och teknisk tillsyn	4
4.4	Övriga handlingar	5
5	REGLBUNDEN LUFTVÄRDIGHETSGRANSKNING	5
5.1	Luftvärdighetsdokument	5
5.2	Handlingar som berör gångtid och teknisk tillsyn	5
5.3	Övriga handlingar	5
6	ÖVRIGA LUFTVÄRDIGHETSGRANSKNINGAR	5
7	GRANSKNINGSBEVIS AVSEENDE LUFTVÄRDIGHET OCH GRANSKNINGSPROTOKOLL	6
7.1	Dokumentation	6
7.2	Giltighetstid för granskningsbevis avseende luftvärdighet	7
8	FLEXIBILITET I GRANSKNINGSTIDERNA	7
9	ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER	7

1 Tillämpningsområde

Denna luftfartsföreskrift tillämpas vid luftvärdighetsövervakning av sådana luftfartyg på vilka EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den inte tillämpas. Denna föreskrift tillämpas dock inte på luftfartyg och anordningar som avses i 9 § 2 mom. i luftfartslagen. Om dessa föreskrivs separat i föreskriften OPS M2-9. Föreskriften tillämpas inte på obemannade luftfartyg.

I 40 § i luftfartslagen föreskrivs särskilt om dem som utför luftvärdighetsgranskningar av Gränsbevakningsväsendets luftfartyg. Till övriga delar iakttas vid luftvärdighets-

granskning av Gränsbevakningsväsendets luftfartyg de krav som avses i denna föreskrift, dock så att granskningsbeviset för luftvärdighet utfärdas för 12 månader åt gången i stället för 36 månader i enlighet med punkt 7.2.

2 Definitioner

I denna föreskrift avses med

EASA Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet,

EASA-förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91;

sportflygmekaniker innehavare av certifikat för flygmekaniker med begränsade rättigheter enligt luftfartsföreskriften PEL M3-4 och som inte uppfyller kraven på certifikat för flygmekaniker enligt bilaga 1 (ICAO Annex 1) till konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/1949) men som uppfyller de nationella kraven enligt föreskriften PEL M3-4;

flygmekaniker en flygmekaniker som avses i luftfartsföreskrift PEL M3-4, innehavare av certifikat för underhållspersonal enligt bilaga III (Del 66) i underhållsförordningen samt innehavare av internationellt certifikat för flygmekaniker som uppfyller kraven i ICAO Annex 1;

underhållsförordningen kommissionens förordning (EU) nr 1321/2014 om fortsatt luftvärdighet för luftfartyg och luftfartygsprodukter, delar och anordningar och om godkännande av organisationer och personal som arbetar med dessa arbetsuppgifter;

godkänd underhållsorganisation en underhållsorganisation som godkänts av Transport- och kommunikationsverket, annan luftfartsmyndighet eller EASA;

nationella luftfartyg luftfartyg som inte omfattas av tillämpningsområdet för EASA-förordningen och vars godkännande, underhåll och övervakning av fortsatt luftvärdighet är föremål för nationella bestämmelser;

luftvärdighetsgranskning granskning av ett luftfartygs luftvärdighet som utförs av Transport- och kommunikationsverket eller av en organisation som svarar för luftvärdighet eller en underhållsorganisation eller en luftvärdighetsgranskare som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket;

luftvärdighetsgranskare flygmekaniker eller sportflygmekaniker som har rätt att göra luftvärdighetsgranskningar på nationella luftfartyg och utfärda granskningsbevis avseende luftvärdighet om dem eller ge rekommendationsrapporter till Transport- och kommunikationsverket för beviljande av granskningsbevis avseende luftvärdighet;

granskningsbevis avseende luftvärdigheten ett bevis över utförd granskning av ett luftfartygs luftvärdighet utfärdat av Transport- och kommunikationsverket eller en organisation som svarar för luftvärdighet eller en underhållsorganisation eller en luftvärdighetsgranskare som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket;

rekommendationsrapport en handling som upprättats av en av Transport- och kommunikationsverket auktoriserad luftvärdighetsgranskare till Transport- och kommunikationsverket, på basis av vilken myndigheten beviljar granskningsbevis avseende luftvärdighet eller tillfälligt flygtillstånd för luftfartyget.

3 Luftvärdighetsgranskare

3.1 Utöver Transport- och kommunikationsverket får sådana regelbundna luftvärdighetsgranskningar av nationella luftfartyg som avses i punkt 5 utföras och granskningsbevis avseende luftvärdighet utfärdas av

- a) organisationer som svarar för luftvärdighet och som godkänts i enlighet med del CAMO eller CAO eller underhållsorganisationer som godkänts i enlighet med del 145 eller CAO i underhållsförordningen och som Transport- och kommunikationsverket har auktoriserat att utföra luftvärdighetsgranskningar av nationella luftfartyg och utfärda granskningsbevis avseende luftvärdighet för dem med de begränsningar och rättigheter som följer av tilläggsvillkoren för deras organisationsgodkännande eller dess utvidgning,
- b) organisationer som svarar för luftvärdighet och som godkänts i enlighet med 35 § i luftfartslagen och som Transport- och kommunikationsverket har auktoriserat att utföra luftvärdighetsgranskningar av nationella luftfartyg och utfärda granskningsbevis avseende luftvärdighet för dem med de begränsningar och rättigheter som följer av tilläggsvillkoren för deras organisationsgodkännande eller dess utvidgning, och
- c) innehavare av certifikat för flygmekaniker eller sportflygmekaniker inom ramen för den auktorisering som Transport- och kommunikationsverket gett och de rättigheter som ingår i certifikatet.

3.2 Transport- och kommunikationsverket beviljar de auktoriseringar som avses ovan för utförande av regelbundna luftvärdighetsgranskningar och beviljande av granskningsbevis avseende luftvärdighet på ansökan.

3.3 De första luftvärdighetsgranskningarna som avses i punkt 4 och de övriga luftvärdighetsgranskningarna som avses i punkt 6 utförs av Transport- och kommunikationsverket. Myndigheten kan efter eget övervägande anlita de luftvärdighetsgranskare som avses i punkt 3.1 som hjälp. Då kan dessa luftvärdighetsgranskare ge separat specificerade luftfartyg rekommendationsrapporter för beviljande av luftvärdighetsbevis, flygtillstånd eller granskningsbevis avseende luftvärdighet, med särskilt bemyndigande av Transport- och kommunikationsverket.

4 Första luftvärdighetsgranskning

Transport- och kommunikationsverket utför den första luftvärdighetsgranskningen av ett nationellt luftfartyg och utfärdar ett granskningsbevis avseende luftvärdighet eller ett tillfälligt flygtillstånd före beviljandet av det första luftvärdighetsbeviset eller flygtillståndet.

Vid den första luftvärdighetsgranskningen kontrolleras att luftfartyget uppfyller de krav på luftfartyg som gäller i Finland. Luftfartygets konstruktion, system och anordningar samt utrustning granskas. Funktionen hos systemen provas och vid behov krävs provflygning av luftfartyget.

I syfte att fastställa luftvärdigheten ska de handlingar som anges i punkterna 4.1–4.4 uppvisas för luftfartyget.

4.1 Luftvärdighetsdokument

- a) Luftvärdighetsbevis eller motsvarande handling som består av

- 1) exportluftvärdighetsbevis utfärdat av luftfartsmyndigheten i ursprungslandet, eller
 - 2) luftvärdighetsbevis enligt Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) krav som gäller vid import från en annan EASA-medlemsstat, eller
 - 3) för ett kommersiellt tillverkat ultralätt luftfartyg som saknar exportluftvärdighetsbevis enligt punkt 1, luftvärdighetsdokument som utfärdats av den föregående registreringsstaten eller luftvärdighetsförsäkran utfärdad av tillverkaren, eller
 - 4) om luftfartyget saknar samtliga handlingar som anges ovan i punkt 1–3 ska importören lämna en beskrivning av de åtgärder som vidtas på luftfartyget för att ersätta de saknade luftvärdighetshandlingarna till Transport- och kommunikationsverket för godkännande;
- b) utredning av de gransknings- och underhållsåtgärder som vidtagits i samband med importen av luftfartyget;
 - c) en aktuell flyghandbok godkänd av typcertifieringslandet om en sådan bok krävs vid typcertifieringen eller en i Finland godkänd flyginstruktionsbok med bilagor. Flyghandboken eller flyginstruktionsboken ska vara på finska, svenska eller engelska. Dessutom ska en separat checklista som baserar sig på flyghandboken eller flyginstruktionsboken finnas i luftfartyget. Om ett tillfälligt flygtillstånd söks för ett luftfartyg utifrån en luftvärdighetsgranskning behövs inte de dokument som anges i denna punkt c;
 - d) underhållsprogram. Om ett tillfälligt flygtillstånd söks för ett luftfartyg utifrån en luftvärdighetsgranskning krävs inget underhållsprogram.
 - e) För det första tillfälliga flygtillståndet för ett amatörbyggt luftfartyg krävs förutom ovan nämnda dokument även en byggjournal och ett provflygningsprogram.
 - f) I fråga om ett första permanent flygtillstånd för amatörbyggda luftfartyg krävs utöver de dokument som nämns ovan i punkterna a–d en provflygningsjournal, en flyginstruktionsbok med bilagor, underhållsanvisningar, ett granskningsprotokoll över den föregående luftvärdighetsgranskningen av luftfartyget samt en redogörelse för ändringar i luftfartyget som gjorts under provflygningarna.

4.2 Handlingar som berör vägning och utrustning

- a) Vikt- och balansbesked som avses i föreskriften AIR M1-5;
- b) en förteckning över den utrustning som har ändrats efter vägningen; demonterad och monterad utrustning inklusive massor och massmoment.

4.3 Handlingar som berör gångtid och teknisk tillsyn

- a) Resedagbok av vilken framgår den totala flygtiden för luftfartyget samt hanteringen av senarelagda korrigeringar av fel;
- b) teknisk redovisning på det sätt som beskrivs närmare i föreskriften AIR M1-5, inklusive:
 - 1) åtgärder som vidtagits på grund av de luftvärdighetsdirektiv och underhållsmeddelanden som berör luftfartyget eller dess del, anordning eller utrustning samt vem som utfört åtgärderna och när;
 - 2) detaljerade uppgifter och handlingar som berör reparationer, modifieringar och specialgranskningar av de delar, anordningar och utrustningar i luftfartyget som är viktiga för luftfartyget och flygsäkerheten;
- c) andra underhållshandlingar som luftvärdighetsgranskaren begär och som har betydelse när luftfartygets luftvärdighet fastställs.

4.4 Övriga handlingar

- a) Radiotillstånd för luftfartyg med installerad tillståndspliktig radioanläggning,
- b) försäkringsintyg över obligatorisk försäkring för luftfartyg,
- c) registreringsbevis.

5 Regelbunden luftvärdighetsgranskning

Den luftvärdighetsgranskning som ska utföras regelbundet efter utfärdat luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd kan vid sidan av Transport- och kommunikationsverket även utföras av de organisationer och personer som anges i punkt 3 ovan och som myndigheten har auktoriserat för uppgiften på ansökan.

Luftvärdighetsgranskning utförs på beställning av luftfartygets ägare, innehavare eller operatör. Vid luftvärdighetsgranskningen kontrolleras att luftfartyget uppfyller de vid granskningstidpunkten gällande kraven på fortsatt luftvärdighet. Luftfartygets konstruktion, system, anordningar samt utrustning och handlingar granskas. Funktionen hos systemen provas och vid behov krävs provflygning av luftfartyget.

Vid granskningen ska följande handlingar som berör luftfartyget uppvisas:

5.1 Luftvärdighetsdokument

- a) Luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd samt granskningsbevis avseende luftvärdighet,
- b) flyghandbok eller flyginstruktionsbok med bilagor,
- c) underhållsprogram,
- d) vikt- och balansbesked som avses i föreskriften AIR M1-5.

5.2 Handlingar som berör gångtid och teknisk tillsyn

- a) Resedagbok/-böcker,
- b) förteckning över senarelagda korrigeringar av fel,
- c) teknisk redovisning,
- d) protokoll från föregående luftvärdighetsgranskning,
- e) handlingar över reparationer av skador, modifieringar och grundöversyner som har utförts efter föregående luftvärdighetsgranskning,
- f) andra underhållshandlingar som luftvärdighetsgranskaren begär och som har betydelse när luftfartygets luftvärdighet fastställs.

5.3 Övriga handlingar

- a) Registreringsbevis,
- b) försäkringsintyg över obligatorisk försäkring för luftfartyg,
- c) radiotillstånd för luftfartyg med installerad tillståndspliktig radioanläggning.

6 Övriga luftvärdighetsgranskningar

6.1 Transport- och kommunikationsverket utför luftvärdighetsgranskningen av ett nationellt luftfartyg i följande fall, om inte verket har fattat annat beslut i ett specialtillstånd för åtgärden:

- a) när en stor modifiering av luftfartyget har utförts,
- b) när en stor reparation av skada på luftfartyget har utförts,
- c) när översyn eller grundöversyn av luftfartyget har utförts,
- d) när luftfartyget inte har haft ett giltigt granskningsbevis avseende luftvärdighet i sex år.

Ingen luftvärdighetsgranskning krävs om ett luftfartygets tillverkare, som inte är en amatörbyggare, utfärdar underhållsintyg i de fall som anges i punkt a, b och c.

I det fall som anges i punkt a krävs ingen luftvärdighetsgranskning när modifieringen är baserad på kompletterande typcertifiering (*Supplemental Type Certificate, STC*) som utfärdats av den luftfartsmyndighet som godkänt typplanen för luftfartyget eller ändringar till EASA CS-STAN (*Certification Specification for Standard Changes and Standard Repairs*) och en godkänd underhållsorganisation eller flygmekaniker utfärdar underhållsintyg, eller när en större modifiering har godkänts i det finska typintyget. Luftvärdighetsgranskning krävs dock när ett ultralätt luftfartyg ändras från klass B1 till B2.

I de fall som anges i punkt b och c krävs ingen luftvärdighetsgranskning när underhållsintyget utfärdas av en godkänd underhållsorganisation.

I det fall som anges i punkt d krävs ingen luftvärdighetsgranskning som utförs av Transport- och kommunikationsverket när underhållsintyget för årsunderhållet och granskningsbeviset avseende luftvärdighet utfärdas av en godkänd underhållsorganisation.

6.2 Vid luftvärdighetsgranskningen kontrolleras att luftfartyget uppfyller de krav på luftfartyg som gäller i Finland. Luftfartygets konstruktion, system och anordningar samt utrustning granskas. Funktionen hos systemen provas och vid behov krävs provflygning av luftfartyget.

6.3 Vid granskningen ska de handlingar som anges i punkt 5 och de utredningar och handlingar som berör ovan angivna åtgärder uppvisas.

6.4 Transport- och kommunikationsverket utför en luftvärdighetsgranskning när ansökan om exportluftvärdighetsbevis lämnas in för ett typcertifierat nationellt luftfartyg.

7 Granskningsbevis avseende luftvärdighet och granskningsprotokoll

7.1 Dokumentation

7.1.1 Luftvärdighetsgranskaren upprättar över luftvärdighetsgranskningen ett granskningsprotokoll och ett granskningsbevis avseende luftvärdighet i enlighet med sitt godkännande. I granskningsbeviset fastställs luftfartygets luftvärdighet och antecknas datumet då granskningsbevisets giltighet upphör.

7.1.2 Granskningsprotokollet utfärdas på blankett LU3500A eller på en blankett med motsvarande innehåll. Granskningsbeviset utfärdas på blankett LU3838A eller på en blankett med motsvarande innehåll.

7.1.3 I granskningsprotokollet anges de fel och brister som har fastställts samt en utsatt tid när dessa ska vara åtgärdade. En förutsättning för att granskningsbeviset avseende luftvärdighet ska gälla är att fel och brister beaktas och åtgärdas inom de utsatta tider som anges i granskningsprotokollet.

7.1.4 Fel och brister som utgör hinder för luftvärdighet vid tidpunkten för beviljande av granskningsbevis avseende luftvärdighet (observationer på nivå A eller D enligt blankett LU3500A) ska vara åtgärdade. Luftvärdighetsgranskningen får ha utförts högst 90 dagar innan granskningsbeviset beviljas. Luftvärdighetsgranskaren ska skicka en kopia av granskningsprotokollet och granskningsbeviset till Transport- och kommunikationsverket inom 10 dagar från den dag då granskningsbeviset beviljades.

7.1.5 Om de fel och brister som upptäckts inte har åtgärdats inom 90 dagar från granskningen, ska luftvärdighetsgranskaren sända en kopia av granskningsprotokollet för kännedom till Transport- och kommunikationsverket inom 10 dagar från utgången av den ovan avsedda perioden på 90 dagar. Ett luftfartyg ska genomgå en ny granskning innan granskningsbevis avseende luftvärdighet beviljas.

7.2 Giltighetstid för granskningsbevis avseende luftvärdighet

Granskningsbevis avseende luftvärdighet för ett luftvärdigt luftfartyg beviljas för 36 månader från

- a) det datum då giltigheten för föregående granskningsbevis avseende luftvärdighet upphör om granskningen utförs inom högst 90 dagar före giltighetstidens slut eller
- b) det datum då granskningsbeviset undertecknas.

8 Flexibilitet i granskningstiderna

Transport- och kommunikationsverket kan på grund av granskningsarrangemangen av särskilda skäl förlänga giltighetstiden för granskningsbeviset avseende luftvärdighet för ett nationellt luftfartyg med högst sex (6) månader. I detta fall beviljas ett nytt bevis eller ett tillfälligt flygtillstånd för den förlängda tiden.

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja ett tillfälligt flygtillstånd för överföringsflygning om till exempel luftfartyget flygs till en annan ort för luftvärdighetsgranskning när granskningsbeviset avseende luftvärdighet har upphört att gälla. Tillståndsansökan i fri form skickas till Transport- och kommunikationsverket.

9 Övergångsbestämmelser

Om granskningsbevis avseende luftvärdighet söks på basis av en rekommendationsrapport som utfärdats med en auktorisering enligt föreskriften PEL M3-4 som trädde i kraft den 1 januari 2013, iakttas punkt 5 i den tidigare föreskriften AIR M16-1 som trädde i kraft den 1 maj 2012.

Jarkko Saarimäki
generaldirektör

Pietari Pentinsaari
överdirektör